

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Pavlíny Vrkočové v právní věci žalobce: **Vysoké učení technické v Brně**, IČ 00216305, se sídlem Antonínská 548/1, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**, se sídlem Karmelitská 5, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 2. 2017, č. j. 11 A 91/2015 – 53,

t a k t o :

Návrh žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Městský soud v Praze výrokem II. shora označeného rozsudku zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 4. 2015, č. j. MSMT-9118/2015-1, a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný v tomto rozhodnutí sdělil žalobci, že odmítá jeho námitky ze dne 18. 12. 2014, směřující proti oznámení o nevyplacení části dotace v částce 8.278.251,80 Kč.

[2] Žalovaný (dále též „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností, kterou spojil s návrhem na přiznání odkladného účinku. Tento návrh odůvodňuje tím, že pokud Nejvyšší správní soud kasační stížnosti odkladný účinek nepřizná, pak bude stěžovatel povinen podle napadeného rozsudku vydat rozhodnutí o námitkách v rozporu s § 14e zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění účinném do 19. 2. 2015. Pokud by se stěžovatel řídil právním názorem městského soudu, porušil by ústavní zásadu zakotvenou v čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky, podle které státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon, přičemž by postupoval i v rozporu s čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod České republiky, podle kterého platí, že státní moc lze uplatňovat jen v případech a mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.

[3] V případě, že by stěžovatel postupoval tak, jak mu ukládá napadený rozsudek, pak by se dopustil vydání nezákonného rozhodnutí (resp. nesprávného úředního postupu), v důsledku čehož by mohla vzniknout škoda ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Výjimečnost situace proto spočívá v tom, že II. výrok rozsudku Městského soudu trpí dle názoru stěžovatele nezákonností spočívající v nesprávném právním posouzení dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) a rovněž jeho odůvodnění je vnitřně rozporné a odporuje dikci zákona ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti není v rozporu

s veřejným zájmem a nebude jím jiným osobám způsobena nepoměrně větší újma. Naopak veřejný zájem je dán v tom, že žádný správní orgán nemá a nesmí být nucen vykonávat státní moc v případech a situacích, kdy mu to zákon výslovně neumožňuje, resp. nepřikazuje.

[4] Žalobce se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřil.

[5] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s., nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Jde o institut výjimečný, jehož účelem je ochránit adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2012, č. j. 2 As 132/2011 - 115).

[6] Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zjišťuje kumulativní splnění zákonných předpokladů (§ 73 odst. 2 s. ř. s.), tj. 1) výraznou disproporcionalitu újmy způsobenou stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy, ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly, a 2) absenci rozporu s důležitým veřejným zájmem. Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na konkrétní situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel, jenž musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje, a uvést její intenzitu. Stěžovatelem uvedená tvrzení musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu (resp. s napadeným správním rozhodnutím) obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma přitom musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[7] Návrh stěžovatele, který je správním orgánem, je také třeba hodnotit ve světle názoru vyjádřeného v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, č. 1255/2007 Sb. NSS: „*S ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům, které zákon opisuje slovy o nenahraditelné újmě.*“ V citovaném rozhodnutí rozšířený senát Nejvyššího správního soudu příkladmo uvádí jako relevantní situaci pro udělení odkladného účinku případy vrácení řidičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi, udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku.

[8] Nejvyšší správní soud dále stejně jako např. v usnesení ze dne 15. 7. 2009, č. j. 6 Ads 87/2009 - 49, upozorňuje, že institut odkladného účinku je primárně spjat s žalobou jakožto nástrojem ochrany veřejných subjektivních práv adresáta veřejnoprávního působení. Odkladný účinek přiznávaný žalobě má proto ochránit tohoto adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy. Postavení žalovaného správního orgánu, jemuž soudní řád správní přiznal legitimaci podat kasační stížnost jako orgánu moci výkonné, spíše nasvědčuje tomu, že poskytnutím legitimace k podání kasační stížnosti správnímu orgánu se vyjadřuje zájem na efektivitě působení objektivního práva a jednotě a zákonnosti rozhodování krajských soudů ve správním soudnictví. Z tohoto hlediska je nutno nazírat i na otázku odkladného účinku kasační stížnosti.

[9] Výše uvedené plně koresponduje se zákonnou úpravou možností přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. za přiměřeného použití § 73 odst. 2 s. ř. s., který umožňuje přiznat odkladný účinek na návrh žalobce. Z textu posledně uvedeného ustanovení, konkrétně ze slovního spojení „na návrh žalobce“, je možno usuzovat, že odkladný účinek bude

pokračování

zpravidla přiznáván na návrh osoby, která se domáhá ochrany svých veřejných subjektivních práv v postavení žalobce proti správnímu orgánu v postavení žalovaného. Přiznání odkladného účinku na návrh stěžovatele, který je jako správní orgán v postavení žalovaného, bude tedy připadat v úvahu pouze ve výjimečných případech.

[10] Dále je nutno podotknout, že sama kasační stížnost je opravným prostředkem mimořádným, neboť směřuje proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Přiznání odkladného účinku pravomocného rozhodnutí je třeba připustit pouze tehdy, jestliže nezbytnost odkladného účinku převáží nad požadavkem právní jistoty a stability právních vztahů opírajících se o pravomocná rozhodnutí soudů. Pokud by správní orgány neměly být vázány pravomocným rozhodnutím krajských soudů, kterými se ruší jejich správní akty, pak by zákonodárce musel zcela změnit koncepci správního soudnictví a vyloučit právní moc rozhodnutí krajských soudů. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce opsal slovy o nepoměrně větší újmě.

[11] V posuzovaném případě stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, které by s ohledem na výše uvedený výklad přiznání odkladného účinku kasační stížnosti odůvodňovaly. Stěžovatel se svojí argumentací fakticky snaží docílit odvrácení účinku pravomocného rozsudku městského soudu pouze z důvodu jeho možné nesprávnosti. Takový účinek však přiznání odkladného účinku mít nemůže, neboť by šlo o extenzivní užití institutu odkladného účinku, které by vyžadovalo faktické předběžné posouzení pravděpodobného úspěchu kasačních námitek (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 12. 2012, č. j. 5 As 144/2012 - 27). Hrozící újma namítaná stěžovatelem, tj. vznik škody ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., je navíc pouze hypotetická a uplatnění tohoto nároku ze strany žalobce nelze předjímat. Nejedná se tedy o výjimečnou situaci, která by odůvodňovala přiznání odkladného účinku kasační stížnosti na návrh správního orgánu.

[12] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v daném případě nejsou podmínky ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. naplněny.

[13] Z důvodů uvedených proto Nejvyšší správní soud podle § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl. Tím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. dubna 2017

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu